

Φόρμα Αποτύπωσης Σχεδίου Δράσης

Σχολική Μονάδα: 3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΧΙΟΥ - 9510020

Σχολικό Έτος: 2022 - 2023

Ημερομηνία Εξαγωγής: 01/06/2023

Σχολική Μονάδα: 3ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΧΙΟΥ - 9510020

Στόχος Βελτίωσης:

Η σχολική μας μονάδα παρουσιάζει μεγάλη ανομοιογένεια με μαθητές και μαθήτριες με διαφορετικές εκπαιδευτικές ανάγκες . Σε συνδυασμό με το τμήμα ένταξης αλλά και τις παράλληλες στήριξεις που λειτουργούν την τρέχουσα χρονιά στο σχολείο μας θεωρήσαμε ότι ένα σχέδιο δράσης πάνω στην συμπερίληψη θα μπορούσε να καλύψει τους παρακάτω στόχους:

1. Την καλλιέργεια σχολικού κλίματος με κύρια χαρακτηριστικά την συνεργασία, την αλληλεγγύη και την αποδοχή της διαφορετικότητας του άλλου.
2. Την ανάπτυξη της επικοινωνίας και τον σεβασμό μεταξύ των μαθητών.
3. Να σφυρηλατήσουν αίσθημα ασφάλειας στην ομάδα και να οικοδομήσουν την ενσυναίσθηση.
4. Να αντιληφθούν την αξία της ισότητας στην μάθηση ανεξάρτητα από πολιτισμική, σωματική, θρησκευτική και άλλη διαφορετικότητα.
5. Να κατανοήσουν τις δυσκολίες των συμμαθητών/τριων τους και να συμβάλλουν στην ομαλή προσαρμογή τους στο σχολικό περιβάλλον δημιουργώντας δεσμούς αγάπης και φροντίδας.
6. Να ευαισθητοποιηθούν απέναντι στους συμμαθητές με αναπηρίες ή άλλες εκπαιδευτικές ανάγκες και να αποτελέσουν πυλώνες στήριξης και βοήθειας για αυτούς.

Σχέδιο Δράσης: Όλοι για έναν και ένας για όλους!!!

Άξονας: Σχέσεις μεταξύ μαθητών / μαθητριών

Συντονιστής Δράσης: ΚΑΤΣΑΦΑΡΟΥ ΜΑΡΙΑ

A. Σχεδιασμός της Δράσης

Αναγκαιότητα - Στόχοι

Τα τελευταία χρόνια στον χώρο της εκπαίδευσης, οι μαθητικές κοινότητες δεν χαρακτηρίζονται από ομοιογένεια , αλλά αντιπροσωπεύουν κοινωνίες με διαφορετικές κοινωνικές, θρησκευτικές, γλωσσικές και πολιτιστικές καταβολές (Ιορδανίδου, 2014). Οι συνθήκες αυτές, απαιτούν την αποδοχή της διαφορετικότητας. Στο πλαίσιο της σχολικής μονάδας μας, θα γίνει μία απόπειρα προώθησης στρατηγικών συμπερίληψης αγκαλιάζοντας την διαφορετικότητα και την

μοναδικότητα κάθε μαθητή.

Ως εκ τούτου , οι στόχοι ορίζονται ως εξής:

1. Παροχή ίσων ευκαιριών μάθησης μέσω της ομαδοσυνεργατικής διδασκαλίας . Με το σωστό καταμερισμό εργασιών όλα τα μέλη της ομάδας θα έχουν την δυνατότητα να επικοινωνήσουν, να νιώσουν ισότιμα να αναπτύξουν δεξιότητες αλληλοβοήθειας και ενσυναίσθησης (Υποστήριξη και ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των μαθητών/-τριών).
2. Καταπολέμηση του ρατσισμού, της ξενοφοβίας , των διακρίσεων.
3. Ενεργή συμμετοχή όλων των παιδιών σε δραστηριότητες που λαμβάνουν χώρα τόσο στο σχολικό πλαίσιο, όσο και σε άτυπα περιβάλλοντα μάθησης παρέχοντας κατάλληλα διδακτικά μέσα και εξοπλισμό , που θα είναι προσαρμοσμένα στο συνολικό προφίλ των μαθητών, λαμβάνοντας υπόψη τις εκπαιδευτικές ανάγκες και δυνατότητες τους.
4. Ανάπτυξη δικτύων συνεργασίας μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων στην εκπαιδευτική διαδικασία (εκπαιδευτικοί, παιδιά, γονείς, εξειδικευμένο επιστημονικό προσωπικό) και το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία.
5. Μετάδοση αξιών: ανεκτικότητα, αλληλεγγύη, αλληλοσεβασμός και φιλειρηνικότητα.
6. Απόκτηση ικανότητας αντίληψης της πολιτισμικής ποικιλομορφίας καθώς και ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας και αλληλεπίδρασης μεταξύ διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων (Διαμόρφωση κλίματος αλληλοσεβασμού, εμπιστοσύνης και σεβασμού της διαφορετικότητας)
7. Η ενθάρρυνση του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.
8. Προώθηση μη βίαιων αλληλεπιδράσεων (πρόληψη και αντιμετώπιση σχολικής βίας και εκφοβισμού).
9. Επιλύσεις διαφορών και συγκρούσεων (Διαμόρφωση τρόπων διαχείρισης εντάσεων και συγκρούσεων)

Ενέργειες & χρονοδιάγραμμα υλοποίησης

1. Καλούμε στην τάξη 2 γονείς για να διαβάσουν στα νήπια το δίγλωσσο (ελληνικά-αλβανικά) παραμύθι : καλημέρα, φίλε. Κάνουμε ερωτήσεις, φτιάχνουμε με μπουκάλια κούκλες θεάτρου παρουσιάζοντας μια κουκλοθεατρική παράσταση.

2. Παραμύθι :Έχασα το χρώμα μου και ψάχνω να το βρω. Τα παιδιά σηκώνονται ανα ζευγάρια, εντοπίζουν ομοιότητες και διαφορές , τις οποίες αργότερα καταγράφουν ζωγραφίζοντας. Παρουσιάζονται στην ομάδα 2 μήλα διαφορετικού χρώματος , τα παιδιά πρέπει να περιγράψουν σε τι μοιάζουν , σε τι διαφέρουν. Στη συνέχεια τα μήλα θα κοπούν στη μέση ώστε να διαπιστώσουν τα παιδιά ότι είναι ακριβώς τα ίδια εσωτερικά. Τα κομμένα μήλα δίνονται στα παιδιά για να σχεδιάσουν το περίγραμμά τους και να τα χρωματίσουν όπως επιθυμούν. Στο τέλος παρουσιάζονται στην ομάδα τα μοναδικά , ξεχωριστά μήλα κι ας ήταν από το ίδιο καλούπι.

3. Διαβάζουμε τον Έλμερ και συνειδητοποιούμε ότι ο κάθε άνθρωπος είναι μοναδικός και ξεχωριστός. Εντοπίζουμε το χαρακτηριστικό που μας κάνει μοναδικούς, κάτι στο οποίο είμαστε εξαιρετικά καλοί και κάτι στο οποίο είναι εξαιρετικοί οι φίλοι μας.

4. Με αφορμή το παραμύθι : Κοίτα στον ουρανό χωριζόμαστε σε ομάδες και φτιάχνουμε 2 κολατζ. Η 1η ομάδα θα δημιουργήσει ένα κολατζ όπου σε αυτό όλα:

σπίτια, δέντρα, ζώα, άνθρωποι είναι εντελώς ίδια και στο δευτερο κολάζ θα είναι διαφορετικά με ποικιλία σχεδίων και χρωμάτων. Ρωτάμε τα παιδιά ποιον απο τους 2 κοσμούς προτιμούν και γιατί.

5. Διαβάζουμε το παραμύθι ;Μέλπω η μοναδική .Παρατηρούμε τον εαυτό μας και καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι είμαστε διαφορετικοί. Καταγράφουμε ύψος,βάρους,χρώμα μαλλιών και ματιών. Η μοναδικότητα μας υπάρχει πάνω μας αλλά και μέσα μας. Παρουσιάζει ο καθένας αυτό που τον κάνει μοναδικό.

6.Διοργανώνουμε μέρα έθνικ κουζίνας στην τάξη. Καλούμε γονείς από άλλες χώρες να μαγειρέψουν μια ιδιαίτερη συνταγή από την πατρίδα τους και να τη μοιραστούν μαζί μας.

7. Βλέπουμε επιλεγμένες ταινίες μικρού μήκους με θέμα την αναπηρία . (float ,ο αδερφός μου είναι από το φεγγάρι)

8.Παρατηρούμε φωτογραφίες ατόμων με αναπηρία για προβληματισμό.

9.Μια μέρα στα παπούτσια σου.

Θέτουμε προβληματισμούς: πως είναι η ζωή των ανθρώπων που αντιμετωπίζουν τέτοιου είδους δυσκολίες , οργανώνουμε βιωματικές δραστηριότητες προσομοίωσης.

Για τις βιωματικές δραστηριότητες τα παιδιά χωρίζονται σε 6 ομάδες- τραπέζια

1.Αυτισμός, δυσκολία στην επικοινωνία

2.Νοητική αναπηρία

3.Μαθησιακές δυσκολίες

4.Ακουστική αναπηρία

5.Οπτική αναπηρία

6.Κινητική αναπηρία

Τα παιδιά δουλεύουν σε τυχαίες ομάδες . Κατά τη διάρκεια της ημέρας αλλάζουν ομάδα και περνούν από όλα τα τραπέζια.

11.Δημιουργία επιστολής προς το δήμαρχο. Ζητούμε από τα παιδιά να παρατηρήσουν σε μια βόλτα αν όλα τα μέρη είναι προσβάσιμα από άτομα με αναπηρίες. Γράφουμε μια επιστολή στο δήμαρχο αναφερόμενοι σε ελλείψεις και παραλείψεις, ζητώντας να γίνουν παρεμβάσεις ώστε να διευκολυνθεί η ζωή των πολιτών.

12.Στο πλαίσιο αλληλεγγύης συλλεγονται καπάκια για να παραδοθούν στον τοπικό σύλλογο ΑμεΑ.

13.θα έπαιζες μαζί μας;

Παρουσιάζονται στα παιδιά εικόνες από γνωστές πριγκίπισσες της Disney όπου έχει παρέμβει ο καλλιτέχνης Alexsandro Palompo να τις μεταμορφώσει σε ΑμεΑ.

Ρωτάμε τα παιδιά αν θα έπαιζαν μαζί τους.

ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑ

Ιανουάριος: Διαμόρφωση ομάδων

Φεβρουάριος: Υλοποίηση προγράμματος

Μάρτιος-Απρίλιος: Υλοποίηση προγράμματος, Ατομική αξιολόγηση νηπίων.

Μάιος: Διάχυση του προγράμματος στους γονείς. Αξιολόγηση του σχεδίου δράσης.

Πόροι - μέσα - ερευνητικά εργαλεία

- Παιδικά βιβλία
- Ψηφιακό υλικό (βίντεο, εικόνες, παρουσιάσεις)
- Υπολογιστής
- Διαδραστικός
- Ερευνητικά εργαλεία
- Ημερολόγιο τάξης
- Ερωτηματολόγιο νηπίων.

Κριτήρια επιτυχίας της Δράσης

1. Η στοχευμένη επιλογή υλικού μετά από σχετική έρευνα όσον αφορά τα παραμύθια που θα επιλεγούν για προβληματισμό και ενσυναίσθηση.
2. Βίντεο σχετικά που θα έχουν στόχο να αναδείξουν τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά με αναπηρίες παρατηρώντας θετικές και αρνητικές συμπεριφορές ώστε να είναι σε θέση να κρίνουν και να επιλέξουν την ορθή.
3. Με τη συνεργασία μεταξύ των παιδιών, μέσα από δραστηριότητες ομαδοσυνεργατικές που θα προάγουν την επικοινωνία και την αλληλοβοήθεια ώστε και μαθητές/μαθήτριες με μεγαλύτερες δυσκολίες να μπορούν να συμμετέχουν νιώθοντας την χαρά της δημιουργίας.
4.
Με την παραγωγή συνεργατικών έργων μέσα από τα οποία όλοι θα νιώθουν χαρούμενοι και δημιουργικοί.
5.
Με την αναγνώριση της συμβολής του κάθε παιδιού στην ολοκλήρωση του έργου.
6.
Με τη διάχυση του έργου μέσω του blog του σχολείου και των εκπαιδευτικών ομάδων.
- 7.

Με την συμμετοχή των γονέων στην διαδικασία της διάχυσης.

Διαδικασίες αξιολόγησης της Δράσης

Με ερωτηματολόγια.

Με την αυτο-αξιολόγηση των νηπίων στην παραγωγή του συνεργατικού έργου.

Με την ανάλυση του περιεχομένου του ερωτηματολογίου.

Ανατροφοδότηση - Προτάσεις ΣΕΕ

B. Υλοποίηση της Δράσης

Περιγραφή

Το σχέδιο δράσης ξεκίνησε με τον αγαπημένο των παιδιών, τον Ελμερ τον παρδαλό ελέφαντα. Διαβάσαμε την ιστορία του Ελμερ και παρατηρήσαμε ότι η διαφορετικότητά του σε σχέση με τα άλλα μέλη της αγέλης τον έκανε τόσο ξεχωριστό και αγαπητό. Έγιναν πολύ δημιουργικές εργασίες με ήρωα τον Ελμερ τις οποίες ευχαριστήθηκαν τα παιδιά. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2022/10/08/elmer-kai-diaforetikotita/>

Αξιοποιώντας το υλικό της Unicef για τους πρόσφυγες παρακολουθήσαμε την ιστορία της Ειρήνης της προσφυγοπούλας σε αντίστοιχο βίντεο. Τα παιδιά προβληματίστηκαν πολύ με όσα βίωσε η ηρωίδα, τους κινδύνους που έπρεπε να αντιμετωπίσει και την συμπεριφορά των άλλων απέναντί της. Ζητούσαν να ξαναδούν το βίντεο και ζωγράρισαν την Ειρήνη κάνοντας μία πρώτη γνωριμία μαζί της. Η ιστορία της Ειρήνης αποτέλεσε το έναυσμα για μια σειρά από δραστηριότητες: Τα παιδιά δούλεψαν σε ομάδες και δημιούργησαν ένα βιβλίο με όλα όσα πέρασε η ηρωίδα μέχρι να φτάσει σε ένα ασφαλές μέρος, έφτιαξαν καρτέλες αποτυπώνοντας τα συναισθήματα της Ειρήνης καθόλη τη διάρκεια του ταξιδιού της. Παρακολούθησαν αντίστοιχα βίντεο με τον ξεριζωμό των προσφύγων και το επικίνδυνο πολλές φορές ταξίδι που καλούνται να πραγματοποιήσουν προκειμένου να φτάσουν σε τόπο ασφαλή. Δόθηκε στα παιδιά η ευκαιρία να αντιληφθούν τις δυσκολίες και τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν οι πρόσφυγες, να κάνουν ενσυναίσθηση και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/25/schedio-drasis-3oy-nipiagogeioy-chioy-enas-gia-oloy-s-kai-oloi-gia-enan-i-eirini-i-prosfygooyla/>

Συνεχίσαμε με την ιστορία του Ρίκο Κοκορίκο, ενός κόκορα μετανάστη από το Πουέρτο Ρίκο που έφτασε στην Ελλάδα με τους γονείς του αναζητώντας μια καλύτερη ζωή αλλά βρέθηκε αντιμέτωπος με την σκληρότητα των ανθρώπων. Τα παιδιά τον αγάπησαν πολύ τον Ρίκο. Ζωγράρισαν ό,τι τους εντυπωσίασε περισσότερο από την ιστορία του και όπως τον στήριξαν οι συμμαθητές του από εκείνους που προσπάθησαν να τον προσβάλλουν έτσι και τα παιδιά του σχολείου μας δεν σταμάτησαν να του μεταφέρουν μηνύματα συμπαράστασης τα οποία και καταγράψαμε και εξέφρασαν τα αισθήματα αγάπης προς εκείνον με ένα τραγούδι που το τραγουδούσαν με χαρά: Σ' αγαπάμε Ρίκο απ' το Πουέρτο Ρίκο, Ρίκο σ' αγαπάμε γι' αυτό σου τραγουδάμε. Ντύθηκαν κοκοράκια κι έγιναν οι συμμαθητές που τον υποστήριξαν με σθένος. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/21/schedio-drasis-3oy-nipiagogeioy-chioy-enas-gia-oloy-s-kai-oloi-gia-enan-o-riko-kokoriko-tis-sofias-mantoyvaloy/>

Συνεχίσαμε με αφορμή την παγκόσμια μέρα αυτισμού δράσεις ευαισθητοποίησης για παιδιά με αυτισμό. Διαβάσαμε το παιδικό βιβλίο για τον Αυτισμό : “Όλες μου οι ρίγες “. Μια απλή αλλά αποτελεσματική ιστορία για την κατανόηση της ιδιαιτερότητας των παιδιών που ανήκουν στο φάσμα του αυτισμού. Το ταξίδι αυτογνωσίας του Ζέιν, μιας νεαρής ζέβρας με αυτισμό, που αγωνιά για το πώς βλέπουν οι γύρω του την «ξεχωριστή» του ρίγα και μαθαίνει με τη βοήθεια της μητέρας του να είναι υπερήφανος για κάθε μοναδικό του χαρακτηριστικό. Ένα βιβλίο αποσαφήνισης της διαφορετικότητας του καθενός μας, αφού σίγουρα οι ρίγες μας και οι δυνατότητές μας δεν είναι ποτέ ίδιες με του διπλανού μας. Ως εκ τούτου, η ανάγνωση του βιβλίου αυτού αποβαίνει ευεργετική, όχι

μόνο για την κατάδειξη του αυτισμού, αλλά και με όχημα αυτήν την διαταραχή, κάθε ανθρώπου/παιδιού. Συνεχίσαμε με το παραμύθι: "Ο αδερφός μου έχει αυτισμό", προσπαθώντας να αναδείξουμε τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα άτομα με αυτισμό και να σεβαστούμε την διαφορετική συμπεριφορά και να βοηθάμε με όποιον τρόπο μπορούμε. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/21/draseis-eyaisthitopoiisis-gia-ton-aytismo/>

Το χαρούμενο λιβάδι ήταν ένα ακόμα παραμύθι για την διαφορετικότητα και την αποδοχή. Τα παιδιά δραματοποίησαν το παραμύθι και απέδωσαν το περιεχόμενό του με τον καλύτερο τρόπο. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/21/schedio-drasis-3oy-nipiagogeioy-chioy-enas-gia-oloys-kai-oloi-gia-enan-to-charoymeno-livadi/>

Συνεχίζουμε με την διδακτική προσέγγιση του παραμυθιού: "Ο παππούς μου έχει φίλο έναν γίγαντα". Ο γίγαντας στενοχωριόταν με την αντίδραση των ανθρώπων μόλις τον αντίκρυζαν ενώ εκείνος τους αγαπούσε κι έκανε τα πάντα έστω και κρυφά για να τους βοηθήσει. Τα παιδιά αντιλήφθηκαν ότι η σωματική διάπλαση ενός ανθρώπου δεν αποτελεί κριτήριο να τον αγαπάμε και να τον σεβόμαστε. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/21/schedio-drasis-3oy-nipiagogeioy-chioy-enas-gia-oloys-kai-oloi-gia-enan-o-pappoys-moy-echei-filo-enan-giganta/>

Η Ωραία Ταξιδεμένη: Ένα παραμύθι για τη διαφορετικότητα, την ισότητα, την αγάπη, την αγκαλιά και όλα όσα θέλουν του κόσμου τα παιδιά. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/24/schedio-drasis-enas-gia-oloys-kai-oloi-gia-enan-i-oraia-taxidemeni/>

Οι πριγκίπισσες της Disney αλλιώς μέσα από την ματιά του Alexsandro Palombo. Οι πριγκίπισσες AMEA συγκίνησαν τόσο τα παιδιά που έγραψαν γράμμα στον Δήμαρχο ζητώντας μια ράμπα για το σχολείο τους. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/24/schedio-drasis-3oy-nipiagogeioy-chioy-enas-gia-oloys-kai-oloi-gia-enan-oi-prigkipisses-tis-disney-allios/>

Το Κάτι Άλλο δέχεται την απόρριψη όσο και αν προσπαθεί για την αποδοχή. Μέχρι που μπαίνει στη ζωή του το Κατιτί για να του θυμίσει πόσο όμορφη είναι η ζωή όταν την μοιράζεσαι με αυτούς που αγαπάς. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/24/schedio-drasis-3oy-nipiagogeioy-chioy-enas-gia-oloys-kai-oloi-gia-enan/>

Διδακτική προσέγγιση του παραμυθιού: "Ο ιπποπόκαμπος". Ο ιπποπόκαμπος είναι ένας μοναδικός συνδυασμός ιππόκαμπου και ιπποπόταμου που παρόλο τον αρνητισμό που λάμβανε από κάποια ζώα, εκείνος είχε πίστη στον εαυτό του και δεν άφηνε τα πικρόχολα σχόλια να τον πληγώνουν και να τον πτοούν γιατί γνώριζε την αξία και τη μοναδικότητα του. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/28/didaktiki-proseggisi-toy-paramythioy-o-ippopokampos-sto-plaisio-toy-schedioy-drasis-toy-3oy-nipiagogeioy-chioy/>

Βιωματικά εργαστήρια για να αντιληφθούν τα παιδιά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι άνθρωποι με κινητικά και αισθητηριακά προβλήματα. <https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/28/schedio-drasis-3oy-nipiagogeioy-chioy-oloi-gia-enan-kai-enas-gia-oloys-didaktiki-axiopoisi-paramythion-pano-sti-diaforetikotita/>

Οι πέντε άσχημοι: Μια παρέα πέντε ζώων που θεωρούν τους εαυτούς τους πολύ άσχημους αλλά καθόλου δεν στενοχωριούνται γιατί οι οικογένειές τους τους λατρεύουν γι' όλα όσα τους προσφέρουν και κυρίως την αγάπη.

Το σχέδιο δράσης ολοκληρώθηκε με την καλοκαιρινή γιορτή αφιερωμένη σε αυτό με τον μάγειρα Νικολό και τον κωφό βοηθό του.

Γ. Αποτίμηση της Δράσης

Προτάσεις για συνέχιση της Δράσης/ για νέες Δράσεις το επόμενο έτος

Έχοντας προσεγγίσει ποικίλα θέματα που άπτονται της διαφορετικότητας στη σχολική τάξη και έχοντας σχεδιάσει παρεμβάσεις για παιδιά από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα, για παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες, για παιδιά με ειδικές ανάγκες (με κινητικές δυσκολίες, με προβλήματα όρασης και ακοής, με αυτισμό) και για παιδιά πρόσφυγες, θεωρούμε ότι το σχέδιο δράσης είναι ολοκληρωμένο και πως δε χρήζει περαιτέρω συνέχειας

Προτάσεις για αναγκαίες επιμορφώσεις στο πλαίσιο της δράσης

1. Επιμόρφωση σε θέματα διαπολιτισμικότητας. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να εκπαιδευτούν σε θέματα διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και ανεκτικότητας. Αυτό θα τους βοηθήσει να κατανοήσουν και να αντιμετωπίσουν τις ανάγκες των διαφορετικών πολιτισμικά ομάδων μαθητών.
2. Επιμόρφωση σε θέματα διαφορετικών μορφών μάθησης. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τις διάφορες μορφές μάθησης που μπορεί να χρησιμοποιούν οι μαθητές με ειδικές ανάγκες ή διαφορετικές ικανότητες. Αυτό περιλαμβάνει την κατανόηση των διαφορετικών τρόπων που οι μαθητές μπορούν να μάθουν και την ανάπτυξη προσαρμοσμένων διδακτικών μεθόδων.
3. Επιμόρφωση σε θέματα αντιμετώπισης συμπεριφορικών προβλημάτων. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να μάθουν τεχνικές και στρατηγικές για την αντιμετώπιση συμπεριφορικών προβλημάτων που μπορεί να αντιμετωπίζουν ορισμένοι μαθητές. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει την ανάπτυξη προγραμμάτων στήριξης συμπεριφοράς και την εφαρμογή θετικής ενίσχυσης.
4. Επιμόρφωση σε θέματα αντιμετώπισης των αναγκών των μαθητών με ειδικές ανάγκες. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με τις διάφορες ειδικές ανάγκες που μπορεί να έχουν οι μαθητές και να γνωρίζουν τις κατάλληλες προσαρμογές και υποστηρικτικές πρακτικές για αυτούς τους μαθητές.
5. Επιμόρφωση σε θέματα προώθησης της συμπερίληψης. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να μάθουν πώς να προωθήσουν τη συμπερίληψη όλων των μαθητών στο εκπαιδευτικό περιβάλλον. Αυτό περιλαμβάνει την ανάπτυξη συνεργατικών μαθησιακών περιβαλλόντων, την προαγωγή της αμοιβαίας αντίληψης και σεβασμού μεταξύ των μαθητών και τη δημιουργία περιβάλλοντος που προάγει την ισότητα και την αξιοπρέπεια όλων των μαθητών

Προτάσεις για αξιοποίηση των πρακτικών που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Οι πρακτικές που αναπτύχθηκαν στο πλαίσιο της δράσης αξιοποιήθηκαν ως εξής: αναρτήθηκαν στο blog του Νηπιαγωγείου μας, στην κλειστή ομάδα των γονέων στο Facebook προκειμένου να παρακολουθούν την εξέλιξη του σχεδίου δράσης και την προσπάθεια των παιδιών τους, σε εκπαιδευτικές ομάδες με σκοπό την ανταλλαγή ιδεών και καλών πρακτικών μεταξύ μας.

Επιμορφώσεις που τυχόν υλοποιήθηκαν στο πλαίσιο της Δράσης

Στην σχολική μας ομάδα υπάρχει ΕΔΥ ο ρόλος της οποίας ήταν πολύ βοηθητικός καθόλη τη διάρκεια της δράσης. Η ψυχολόγος μας βοήθησε στον σχεδιασμό δράσεων στο πλαίσιο ανάπτυξης της συναισθηματικής νοημοσύνης των παιδιών, μας ενίσχυσε στο κομμάτι της στήριξης των γονέων τα παιδιά των οποίων χρειάζονται μεγαλύτερη φροντίδα στην δημιουργία ψυχικής ανθεκτικότητας από όλες τις πλευρές. Επιπλέον και η μεταξύ μας αλληλεπίδραση υπήρξε πολύ θετική. Η ανταλλαγή εμπειριών ώστε να συγκεντρώσουμε το απαραίτητο υλικό που θα χρειαζόμασταν όπως παραμύθια, βίντεο, κλπ ήταν πολύ εποικοδομητική. Τέλος, ανταλλάξαμε ιδέες όσον αφορά τις δραστηριότητες που θα μπορούσαμε να πραγματοποιήσουμε.

Υλικό που παρήχθη ή αξιοποιήθηκε

Κατά τη διάρκεια του σχεδίου δράσης παρήχθηκε αρκετό υλικό. Τα παιδιά δημιούργησαν αρκετές αφίσες για να δείξουν την αγάπη, τη συμπάρασταση και αλληλεγγύη σε όλους τους ήρωες που βίωναν την απόρριψη από τους άλλους. Η κάθε δραστηριότητα ολοκληρωνόταν είτε με ατομικό φύλλο αξιολόγησης είτε με ομαδική εργασία. Στο

φύλλο αξιολόγησης τα παιδιά έπρεπε να ζωγραφίσουν κάτι σχετικό με αυτό που ασχολήθηκαν εκείνη την ημέρα, με το τι τους έκανε εντύπωση ή τι τους άρεσε. Στην συνέχεια το φύλλο παρέμενε στον πίνακα της τάξης μας και αφού ολοκληρώθηκαν όλες οι δράσεις τοποθετήθηκαν στα πορτφόλια των παιδιών. Τα παιδιά έφτιαξαν ζωγραφιές, ομαδικές εργασίες, κολλάζ, στολές δραματοποίησης, έγιναν στιχουργοί και συνθέτες αφιερώνοντας ένα δικό τους τραγούδι στον αγαπημένο τους Ρίκο Κοκορίκο: " Σε αγαπάμε Ρίκο από το Πουέρτο Ρίκο, Ρίκο σε αγαπάμε γι αυτό σου τραγουδάμε". Δημιούργησαν συνεργατικά έναν τεράστιο παρδαλό ελέφαντα προς τιμή του Έλμερ που αγαπήθηκε πολύ από τα παιδιά . Εμπνεύστηκαν από τις πριγκίπισσες της Disney όπως απεικονίζονταν ως ΑΜΕΑ από τον Alexsadro Palombo και έγραψαν γράμμα στον Δήμαρχο ζητώντας να κατασκευάσει μια ράμπα στο σχολείο για να εξυπηρετεί τις ανάγκες των μαθητών με κινητικά προβλήματα. Στο πλαίσιο αξιολόγησης της δράσης δημιουργήθηκαν δυο ερωτηματολόγια ένα για τις διδάσκουσες κι ένα για τα παιδιά στα οποία αποτυπώνονται τα αποτελέσματα της δράσης. Όλο το υλικό κοσμούσε τις τάξεις μας και οι γονείς είχαν πρόσβαση σε αυτό, καθώς και μέσω του blog του Νηπιαγωγείου μας και της ομάδας των γονέων στο facebook.

https://docs.google.com/forms/d/1N22HxzTqN_smAkOaGlhAHqvwvd6lZBKlzfF2vNuVu-20/edit?hl=EL

<https://docs.google.com/forms/d/1cT93Wngj-LMO4wt7WMac-d3W97p5c4w1jFs4tNr0IMU/edit?hl=EL>

<https://blogs.sch.gr/3nipchi/2023/05/30/axiologisi-schedioly-drasis-oloi-gia-enan-kai-enas-gia-oloys-apo-ta-paidia-kai-tis-ekpaideytikoys/>

Δυσκολίες που παρουσιάστηκαν

Δυσκολίες δεν παρουσιάστηκαν ούτε κατά τον σχεδιασμό ούτε κατά την υλοποίηση του προγράμματος. Με την αρωγή και του συλλόγου γονέων και κηδεμόνων προμηθευτήκαμε το απαραίτητο υλικό που θα αξιοποιούσαμε διδακτικά κατά την διάρκεια του σχεδίου δράσης , οι διδάσκουσες ανέλαβαν από ένα κομμάτι του έχοντας σαν γνώμονα τους στόχους που είχαν τεθεί στο αρχικό σχεδιασμό και προχώρησαν στοχευμένα στην υλοποίησή του. Μία επίσκεψη που θα θέλαμε να πραγματοποιήσουμε στον τοπικό σύλλογο ΑΜΕΑ δυστυχώς δεν υλοποιήθηκε αλλά την αντικαταστήσαμε με συλλογή καπακιών όπου όλοι μαζί παιδιά, γονείς, διδάσκουσες συγκεντρώσαμε μεγάλη ποσότητα από αυτά για να τα μεταφέρουμε στον τοπικό σύλλογο ΑΜΕΑ.

Παράμετροι που διευκόλυναν την επίτευξη των στόχων

- Το σχολικό κλίμα. Από την αρχή της χρονιάς εργαστήκαμε να εδραιωθεί ένα θετικό και ασφαλές πλαίσιο μέσα στο οποίο δημιουργούνται οι προϋποθέσεις για αμοιβαία συνεργασία, σεβασμό προς τους άλλους και τον εαυτό μας και αποδοχή της διαφορετικότητας.
- Προώθηση της ισότητας. Δόθηκε έμφαση στην ισότητα και την ίση μεταχείριση όλων των μαθητών ανεξαρτήτως εθνοτικής καταγωγής, θρησκείας, μαθησιακών δυσκολιών και άλλων χαρακτηριστικών.

- Η ύπαρξη παιδιών στο σχολείο από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα, παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες, παιδιών με ειδικές ανάγκες καθώς και η ύπαρξη τμήματος ένταξης στη σχολική μονάδα. Εφαρμόσαμε τις αρχές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης ώστε να καλλιεργηθούν η ανεκτικότητα, ο σεβασμός και η κατανόηση των διαφορετικών πολιτισμών, μέσω ειδικών εκπαιδευτικών σχεδιασμών και προγραμμάτων. Επίσης επιχειρήσαμε να ευαισθητοποιήσουμε τα παιδιά όσον αφορά τις δυσκολίες που αντιμετωπίζουν τα παιδιά με ειδικές ανάγκες ή μαθησιακές δυσκολίες κυρίως με τη βοήθεια βιωματικών πρακτικών.
- Η ενασχόληση με το σχέδιο δράσης από την προηγούμενη χρονιά. Τα παιδιά είχαν αναπτύξει στενές διαπροσωπικές σχέσεις και υπήρχε ήδη ένα πλαίσιο αλληλεγγύης και αλληλοϋποστήριξης που αποτέλεσε εγγύηση για την επιτυχή έκβαση του.
- Ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών αλλά και των γονέων. Απαραίτητη προϋπόθεση να εξελιχθεί επιτυχώς ένα σχέδιο δράσης για τη διαφορετικότητα είναι οι εκπαιδευτικοί πρωτίστως αλλά και οι γονείς της σχολικής μονάδας να είναι ευαισθητοποιημένοι και ενημερωμένοι σε θέματα που άπτονται της διαφορετικότητας, αλλά και να είναι πρόθυμοι να ανανεώνουν τις γνώσεις τους μέσω ημερίδων, σεμιναρίων Εκπαιδευτικοί και γονείς συνεργάστηκαν υποστηρίζοντας η μια ομάδα την άλλη.
- Η ύπαρξη ΕΔΥ στο σχολείο που βοήθησε με την παροχή εξειδικευμένων γνώσεων αλλά και παρεμβάσεων όποτε ζητήθηκε.

Βαθμός επίτευξης των στόχων που είχαν τεθεί

4 = Πλήρως

Αποτελέσματα της Δράσης

Από την εμπλοκή των παιδιών στο συγκεκριμένο σχέδιο δράσης παρατηρήθηκε:

- Ενίσχυση των δεξιοτήτων εν συναίσθησης και αλληλοβοήθειας
- Μείωση των προκαταλήψεων, των ρατσιστικών συμπεριφορών και των διακρίσεων

- Ανάπτυξη δεξιοτήτων επίλυσης συγκρούσεων
- Αποδοχή της διαφορετικότητας
- Ευαισθητοποίηση σε ζητήματα αναπηρίας και ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών
- Κατάθεση προβληματισμών ως προς την διευκόλυνση πρόσβασης ατόμων με αναπηρία στο σχολείο μας (Πρόταση στον Δήμαρχο του Νησιού για δημιουργία ράμπας)
- Ευαισθητοποίηση σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων

Τα αποτελέσματα της δράσης ανταποκρίθηκαν στα προκαθορισμένα κριτήρια επιτυχίας και οι στόχοι που είχαν τεθεί αρχικά, επιτεύχθηκαν σε σημαντικό βαθμό. Οι δραστηριότητες της δράσης αναρτήθηκαν στην ιστοσελίδα του Νηπιαγωγείου, που συνετέλεσε στην διάχυση του προγράμματος και της προβολής του σχολείου μας στην ευρύτερη κοινωνία.

Αλλαγές σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό (εφόσον υπήρξαν)

Ως προς τις ενέργειες της υλοποίησης του σχεδίου δράσης, παρατηρήθηκε κάποια διαφοροποίηση σε σχέση με τον αρχικό σχεδιασμό, όσον αφορά την αξιοποίηση των παραμυθιών που προτάθηκαν. Αξιοποιήθηκε εκπαιδευτικό υλικό και παραμύθια από την βιβλιοθήκη του Σχολείου μας, τα οποία είχαν συνεισφέρει για την αγορά τους ο Σύλλογος γονέων και Κηδεμόνων θέλοντας να συμβάλλουν με αυτό τον τρόπο στην υλοποίηση του σχεδίου δράσης. Αξιοποιήθηκαν διδακτικά παραμύθια που μιλούν για την διαφορετικότητα των ανθρώπων και βοηθούν τα παιδιά να κατανοήσουν την μοναδικότητα και τις αξίες του καθενός και να ευαισθητοποιηθούν σε θέματα διαπολιτισμικής αγωγής. Τα παραμύθια που αποτέλεσαν μέσο διδασκαλίας και αφορμή για προσέγγιση της αποδοχής των άλλων, της ισότητας, της διαφορετικότητας και της ευαισθητοποίησης τους απέναντι σε άτομα με αναπηρία ή με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες ήταν: «Το κάτι άλλο», «Οι πέντε άσχημοι», «Η ωραία Ταξιδεμένη», «Ο αδερφός μου έχει αυτισμό», «Όλες μου οι Ρίγες», «Το χαρούμενο Λιβάδι», «Όταν το 7 συνάντησε το 10», «Ο παππούς μου έχει φίλο έναν γίγαντα», «ο Ρίκο Κοκορίκο».